

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izjemši ponedeljko in dneve po praznicih, ter volja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za daje velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od dotoristopne pošti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če so tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rekopiši se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolpa".

Opravnštvo, na katero naj se izgovorijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na prvo četrletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponové.

"Slov. Narod" velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:
Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četr leta 3 " 30 "
Za en mesec 1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. —
Za četr leta 4 " —
Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za daje velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemam " " 3 " —
Administracija "Slov. Naroda".

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 27. marca. Vladna "Morningpost" poroča: Na daljnje poskušanje, nagniti Rusijo do priznanja, ka se ima pred Evropo zagovarjati, odgovorila je Rusija, da ostane pri svojem prvem (zankajočem) odgovoru. — Če kongresa ne bode, utegnejo se najbrž druga sredstva iskati za sporazumljene, a valjda se ne bodo našla. Ako se potem Rusija ne bode nič udala, začel se bode vojni vihar.

Pariz 27. marca. "Soir" poroča, da je francoski ministerski svet sklenil v novič natančno neutraliteto ter da bode Francoska le potem udeležila se kongresa, ako bodo vse velevlasti na njem zastopane.

Dunaj 26. marca. General Ignatiev je danes sem prišel.

Carigrad 26. marca. Veliki knez Nikolaj je danes obiskal sultana in postal jedno uro pri njem. Sultan mu je potem pohod vrnil.

London 26. marca. Na stavljena vprašanja je v spodnej zbornici odgovorila vlada, da je res, ka nakupuje teške kanone. Dalje je vlada obljudila vsem verodizvedanjem v Srbiji in Rumuniji ravno-pravnost pridobiti.

Rim 26. marca. Novi minister Cairoli je v zbornici razkladal svoj program. On naglaša, da je Italija v prijateljskih razmerah z vsemi državami, da bode neutralna ostala, vendar pa branila dostojenstvo in interes Italijanske. — Corti je imenovan za ministra vnarjih stvari.

Nove slovanske države.

Vsled mirovne pogodbe San Stefanske se bodo ustvarile na polju razvalin Turčije tri nove ali ponovljene slovanske države, Črna gora, Srbija in Bolgarija.

Črna gora se potrdi kot neodvisna, in dobi toliko zemljišča, da bode dvakrat tako velika kakor je dozdaj bila. V severu dobi skoro pol Hercegovine, ker se bode nova meja potegnila čez Bilek na Gačko do Foče, tako da slavna krvava soteska Duga, po katerej se more v Hercegovino ali iz nje, ostane Črnogorcem. Na vzhodu je črnogorska meja potegnjena skoro tikoma do Srbije, tako da ima Turčija le še tesen pot mej Črnogorje in Srbijo. Poleg tega dobi Črna gora tudi endel severne Albanije, Skadarsko jezero, tri primorske luke: Spico, Bar in Odsinj. Novodobljeni črnogorski kraji so rodovitni, pot na

morje je Črnogorcem odprt, to so lepi pogoji za razvoj in pomnoženje črnogorske slovanske države.

Srbija, ki tudi neodvisna postane, dobije menj: le kos stare Srbije, z mestom Niš, Leskovac, Prokoplje, Kuršumlje in Novi Bazar. Po naravi bi bila Bosna pripadala Srbiji. Ali tu je imela Rusija obzire na Avstrijo, katera se je izjavila, da leži Bosna "v sferi avstrijskih interesov", da si — čudno! — zdaj neče po njej poseči. Pač bi bili mi Srbom, ki so toliko na krvi in denarji žrtvovali, več privoščili; pa bodočnost in naturni razvitek stvari jih bodo odškodoval. Prirastek, ki so ga Srbji dobili in njih državna neodvisnost pa sta vendar tudi dva krepka faktorja.

Velikansk dogodek pak je ustanovljenje nove Bolgarije. Bolgarija bodo uže velika država, ki bodo mejila na dve morji, na veliki Dunav, ki bodo pretakana od dveh velikih vod, Marice in Vardara, in po katerej tekot tri črte železnice, ki bodo svetovno trgovino pospeševale. Okolo 3000 kvadratnih milij in kacih 6 milijonov prebivalcev, ki se bodo v svobodi hitro množili, — to je lepa država, lep dobitek slovanskega plemena. Ker bodo imela dve primorski luki, Varno na Črnom morju in Kavalon na egejskem, more s trgovino cel orient prekosi. Tudi vojne meje so za Bolgarijo na jug izvrstne za brambo, a oni sami mogo, če se bodo kolikaj pod dobro upravo tudi vojaško razvili, v bodočnosti še Carigrad dobiti, in Slovan bodo v orientu prvi gospodar!

Ustanovljenje teh treh slovanskih držav daje trdno, gôtovo podlogo za naturni razvoj slovanske moči, sicer nenagli, ali tem gotovejši razvoj in tem trajnejši.

Važnost tega moremo Slovanje še le po-

Listek.

Nikolaj Aleksejevič Nekrasov.

Zadela je 8. januarja t. l. Rusijo velika izguba: umrl je najpriljubljenejši ruski poet, N. A. Nekrasov; na veke je umolnil narodni pesnik in sotrudnik v velikem, vesnem delu za prenovljenje Rusije v teku poslednjih dvajset let. Stal je pokojni na vidnem mestu meje darovitimi sodelavci, ki so se trudili, da je sprejelo rusko občinstvo velike prenaredbe sedanega časa, kažoč narodu njegov visoki poklic v bližnjej prihodnosti. In ako bo potomstvo hvaležno naštevalo imena N. A. Milutina, N. J. Bahtina, K. B. Čevkina, J. F. Samarina, S. M. Žukovskega in nekaterih drugih ruskih pisateljev, imena, ki so neločljivo zvezana z nepozabljivim dogodkom uničenja robskega iga — bode ono brez dvoma z ljubezni hranilo tudi v svojem spominu Go-

golja, Belinskega, K. S. Aksakova, Homjakova, Nekrasova... Kateri ljubitelj ruske literature more pozabiti velicega duha, njega, ki je sam prirastel iz domačih tsel in najlepše opeval značaj ruskega naroda? Nekrasove pesni so seznanile občinstvo z bitstvom ruskega življenja kmetskega, življenja, ki je bilo takrat še takoj polno muk in trpljenja od zibelke do lesene rakve. Preceniti ne more narod moža, ki je cvet njegove krvi, v katerem razliva svetu svoje veselje, ali pa toži čute grenažalosti.

S čuvstvom globoke hvaležnosti lehko načrta ruski prosti narod na Nekrasovej gojili besede: "Neumrljivi Nekrasov je opeval obleko ruskega oratarja, ki daje hrano Rusiji, on je napisal vrsto neizbrisljivih, živih podob iz njegovega bednega bitja".

Rodil se je Nikolaj Aleksejevič Nekrasov 4. decembra 1821. leta v malem mesticu Kamenc — Podolske gubernije. Tu je stal takrat

polk, v katerem je služil njegov oče Aleksej Sergejevič, ki je bil oženjen z Aleksandro Andrejevno Zakrevsko iz Varšave. Popustil je oče vojaško službo kot major in se preselil na svoje posestvo v vasi Grešnjevo, Jaroslavske gubernije. Toževati se je moral on nekaj časa radi svojega imetja in odrejati 13 otrok (izmej katerih sta sedaj živa le še dva brata Nekrasova in jedna sestra). Vse to je dajalo glavi družine čestokrat obilo skrbij.

Otročja leta je preživel ranki pesnik v hiši roditeljev, mej kmeli, ki so najbolj stokali pod pritiskom plemičev. V desetem letu so ga poslali v četrtri razred Jaroslavske gimnazije, katero je obiskoval dve leti. Rad se je vračal, če je bila le prilika, k roditeljem domov, bodi si o Božiči "na potice", ali o Velikej noči "na kolač". Premisljeval je na počitnicah vse težave tedanjega kmetskega življenja, ki so se mu z globokimi črtami vrezale v dušo. Oče njegov je postal okrajni

tem prav oceniti, če pomislimo, kaj bi iz ne-
ruskih Slovanov bilo, ko slovansko
orožje ne bi bilo zmagovalo.

Potem bi se bilo še le na zid pritiskanje
začelo!

A tako, kakor se je, hvala Bogu, stvar
rešila zdaj, upati smemo, da se bode kmalu
poznał moralični vpliv rastočega slovan-
skega duha od slovanskega vzhoda tudi na
naš slovanski zapad in sever.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. marca

Delegacije so „storile svojo dol-
žnost“, votirale so Andrássyu 60 milijonov,
da pojde s pogumom na kongres, ki je
mej tem menda v vodo padel, in bile so v
nedeljo odložene na nedoločen čas.

V državnem zboru je poslanec
Proskovetz s 85 tovariši interpeliral vlado,
kaj misli storiti, da se kužne bolezni s tur-
ško-ruskega bojišča do nas ne zatrosijo. —
Državni zbor ima danes zopet sejo. Na dnev-
nem redu bode predlog o podaljšanji nagod-
binega provizorija.

Vnanje države.

Najnovejši telegrami nam ne poročajo, da
bi se bilo upanje o shodu **kongresa** po-
veličalo, temuč narobe: kongres je menda
res pokopan. Angleži zdaj še ropočejo sè sab-
ljo, ali nihče jim ne veruje, da bi res pogum
imeli kaj ozbiljnega začeti. Prazno žuganje pa
zmagovite Rusije ne bode ostrašilo, niti koga
druzega v angleške kroge zavleklo.

Ruski „Golos“ pravi o sklenenem miru: Dogovor miru je za obadvaj dogovornika ve-
zilen, vendar nij še dokončan mir. Odkrite
intrige Angleške in nema nezadovoljnost Av-
strije ne dovoljujejo, da bi se stvar imela
kot dokončana. Če se ne bodo določitve miru,
ki so tako z obzirom na druge države delane,
mirno končale, bodo se tudi z mečem v roci
določile (od strani Rusije). In „Ruski Mir“
pravi: Ruski mirovni pogoji morajo popolnem
zadovoljiti rusko narodno čuvstvo. Mi smo
vse dosegli, kar se je dalo doseči pod zda-
njimi evropskimi pogoji.

Iz sicer dvomljivega magjarskega vira pri-
haja vest, da sta **rumanščka** diplomata
Ghika in Stourdza te dni v Pešti tožila, da
Rusi niso besede Rumunom držali, da se to-
rej morajo Rumuni zvezati z Nešlovani in
Rusiji nasproti staviti se. — Magjari ne bodo
še rešeni, če se to prav tudi zgodi.

Na otoku **Kreti** so grški vstaši gospo-
darji povsod v sredi, Turki imajo le še neka
mesta na obali. Tako je v angleškej zbornici
25. t. m. Bourke poročal.

Francoski časniki, in sicer tudi re-
publikanski, kako čudno in z malim razumom

sodijo slovansko orientalno vprašanje in raz-
voj, kakor se je naredil s sestanskim mi-
rom. Oni še zmirom ne morejo otresti se od
Nemcev dobljenega sovraštva do Rusije, da si
slutijo, ka bode ona njih prihodnja zavezničica.

Preko Pariza se telegrafuje vest, da bode
papeževa enciklika prav v bližnjih dneh
izšla, da pa ne bode politične barve imela
temuč le zdržljivost cerkve s civilizacijo do-
kazovala.

Dopisi.

Iz Gorenjskega 24. marca [Izv.
dopis.] Po jako mnogih krajih Gorenjskega se
je nalezliva vratna bolezen tako razširila, da
celo v malih farah skoraj nij dneva, da bi ne
bilo enega ali še več mrličev. Dokler so bili
učitelji ogledovalci mrličev, so skrbeli, da so
se v času epidemičnih bolezni mrliči precej
po smrti v mrtvašnice nosili, ne pa na mrt-
vaške odre polagali. Oni so pri takih okoli-
šinah nemudoma in naravnost okrajnim zdrav-
nikom in okrajni oblasti naznani, da so po-
tem zdravniki vse bolnike brezplačno po hi-
šah vsak teden dvakrat ali še po trikrat obi-
skali, njim zdravila zapisovali, katere so bolj
ubogi tudi v lekarnah brezplačno dobili. Kar
pa učitelji niso več ogledovali mrličev, se ta
posel prav slabo in hlapčevsko opravila, in
malob skrbi, da bi se epidemične bolezni ne raz-
širjale in stanje bolnikov in ubozega kmeta
pri takih okolišinah bolj zlašalo. Ogledo-
valci so večjidel cerkveniki. Marsikateri misli,
da nema druge dolžnosti in odgovornosti pred
Bogom in ljudmi, kakor, da gre pri enem,
kakor pri drugem v hišo, ga pokropi in po-
gleda, kako leži, potem mrtvaški listek po
navadnem kopitu napiše, in za ta listek 30
ali 50 kr. v žep utakne. Ko kdo umrje, mr-
liča položijo na mrtvaški oder na sredo hiše,
da ga ljudje hodijo kropit, in ko pride večer,
se začne še le prava zabava, katere se sploh
mladina in dostikrat z njimi vred ogledovalec
jako vesele, posebno, ako uže dolgo nij bilo
kakega mrliča. Tukaj se zberejo mladi in
stari, dečki in dekleta, se vsedejo v mali in
nizki hiši natlačeni okoli mrtvaškega odra, in
potem se začne peti, vraže od strahov in mr-
ličev pripovedovati, da, včasih tako kosmate,
da bi jim mrlič, ko bi ne bil mrtev, gotovo
z odra ušel. Žganje se pije, katerega mora
toliko biti, da ga ima vsak pijanec dosti, saj
je samo zavoljo žganja prišel, če prav vsled
merkvice na mestu obleži, in se še le drugi
iz omotice prebudi, tobak se kadi, da se

od dima vlači gosta megla, da se po sobi sko-
raj nič ne vidi, kar mladini da priložnost, da
se v kotu, kamor se po navadi nalač in uže
pred zgovorjeni skupaj zberejo, lažje obus-
šajo, kakor Bog ne zapoveduje. Včasih se pa pri
takih priložnostih sprejo ali skregajo za kako
devico, in mej potjo kateremu puščajo ali ga
še celo na drugi svet pošljejo. Ko se vse to
v sobi godi, kjer leži za nalezlivo boleznijo
umrli mrlič po eno ali dve noči, pa kuharica
v peč kuri, da varuhom mrliča od čela in
brade pot doli teče, ker ima s peko in s cre-
njem ali poharijo za pogrebšino opraviti. Pri
takem ravnanju se mora nalezliva bolezen
razširjati, ker tisti, katerih je dolžnost in za-
kar so tudi plačani, da bi skrbeli za blagor-
ljudstva, dostikrat iz nevednosti, lahkomisljeno-
nosti, lahkosti ali celo iz sebičnosti ravno na-
sproti ravnajo.

Iz Gorice, 25. marca. [Izv. dop.] „Novo klije spet življenje! Spet po zemlji
se rasténje v novič omladi“. Z naravo izvila
se je tudi naša čitalnica iz dolzega spanja,
„prisijal je zlate zore svit v mračno seno
njenih temin“. Izginile so osobnostne homatije
(Osobnost pomeni Slovencem — vsaj v Pri-
morji — grajo, hvala pri nas nij osobnost)
iz domovanja matere Slovenije. „Mir in sprava“,
zlatogaslo, deluje sè svojo čudotvorno silo po
črnem osrčji trdovrtnih upornikov: „koinós
iatrós, krónos“ zacelil je vsaj na videz mnogokako skelečno rano narodnega shajališča.

Včeraj, 24. marca, priredila je čitalnica
besedo s petjem, glasovirjenjem in igro. Petje
nam je v obče prijalo. Nij ravno lehko v na-
šej Gorici zbrati pevcev, ki bi redno in
točno dohajali k vajam, a vendar bi opo-
menil, da se kolikor toliko premalo pazí
na dinamiko, na živi, plastični izraz skla-
dateljeve in pesnikove misli. Kakor zajedalka
se je v naše pevce zagrizla jednokopitnost,
vsled katere po jednej šabloni izvršujejo ka-
terokoli pesen katerekoli vsebine.

„Jadransko more“, krasen zbor, zahteva
dobri moči in po našem malostnem mnenju
vsaj 20 pevcev (to isto je skladatelj sam,
g. Hajdrih, prilikoma dejal), 4 cela grla in
kakih 6 polovičnih je tej skladbi premalo. —
Z Abtovim samospevom, lehko, uho božajočo
pesmijo, je priljubljeni nam g. Ditrich občin-
stvu godil. Škoda, da teksta nij bilo razumeti;
naši pevci sploh premalo pazijo na čisto, raz-
ločeno izreko. Gotove se mnogokak čestiti bra-
lec namrdne pri mojih opazkah in morda v

sodnik in radi dolzega časa je vzel večkrat
svojega 13 letnega sina soboj, kadar je šel
po službi. Tako je bil Nekrasov pričujoč pri
raznih prizorih in samovoljnih obsodbah, ki so
imele le obleko pravice, v tedanjem nesrečnej
dobi. Najbolj tihe bolečine ljudstva, najmračnejše
strani družbenega življenja so bile znane torej
Nekrasovu skoraj od zibeli. Globoke rane so
vsekali ti prizori v blago mladeničeve srce, in
te vtise popeva on v krasnih svojih pesnih,
govoreč svojej muzi:

„Šel je venec trnjevi
H krasoti tvojej temnej.“

Nekrasov oče je vedno želel, da bi se
sin ravnal po njem in stopil v vojaški stan.
Vsled tega je bil mladi Nekrasov zapustil
gimnazijo, ter se odpravil, 17 let star, v Petro-
grad, z namenom, da bi se posvetil naukom in
potem se vpisal v ondotni dvorjanski polk.
Prijatelj očetov, Jaroslavski opravnik Polozov,
mu je izročil pismo do svojega brata, načel-

nika pri oddelku žandarmov tretjega okroga,
kateri je mladega človeka priporočil Rostov-
cevu, in stvar je bila s tem skoraj rešena.

V tem času je Nekrasov slučajno srečal
v Petrogradu svojega Jaroslavskega tovariša,
dijaka z vseučilišča, Glušickega. Ta ga je
pregovoril, da je premenil svoje misli in me-
sto v vojaško službo želel stopiti na vseuči-
lišče. To svojo željo je odkril tudi ženi Polo-
zova. Odkritosrčnost je bila Polozovim zelo
všeč in pomagali so mu, da se izpolni nje-
gova namera. Nekrasov se začne pridno učiti
predmetov, iz katerih je bilo treba napraviti
skušnjo, da ga vzemo na vseučilišče. A sta-
vile so se mu zapreke od vseh strani. Ko je
oče zvedel, da mu sin ne misli izpolniti želje
in stopiti v dvorjanski polk, odrezal mu je
vsako pomoč. Tako je prišlo, da mladi Ne-
krasov nij gledal samo teške muke kmetskega
življenja, ampak, da je v stolici sam skusil
revščino ter boril se do onemoglosti s to

stolično bedo, ki je po svojej strani še bolj
mučna, kakor kmetska. Tudi uk mu nij šel
dobro izpod rok, in v nekaterih predmetih,
kakor v matematiki in latinščini, je bilo treba
poiskati si učitelja. Dobil ga je v profesorju
duhovne akademije Uspenskem. Ta mož, ki
je prej sam poskusil dijaške nadloge, je sre-
čal necega večera Nekrasova na sprehodu in
po dalnjem razgovoru mu sam ponudil svojo
uslugo, da ga hoče učiti latinsko. Nekrasov
se je preselil v njegovo stanovanje in poduk
je šel vspešno. V avgustu 1838. leta se je
imela odločiti osoda Nekrasova. Šlo mu je v
družih predmetih dobro, a v fiziki si nij upal
odgovarjati, kakor se terja. Torej nij narejal
te izkušnje, temuč po nasvetu prof. Pletnjeva
vpisal se na vseučilišči kot prostovoljni sluša-
telj. Zdaj se je začela zanj doba pomanjka-
nja, ko je imel trpeti „glad in hlad“. Pravil
je sam, spominjaje se na ta leta, kako je
revščino ter boril se do onemoglosti s to
stradal, kako so kvartali za žemlje, kako je

svoje „nezmotnosti“ ustnice celo nekako zaničevalno nategne; a nič ne de! Samo taka kritika, ki z veseljem priznava, kar je lepega, dobrega, a poleg tega tudi določno odkriva in graja napake, ima v resnici kaj veljave in koristi, samo iz take se more učiti pisatelj in občinstvo. — Kakor Zajčevi napevi v obče elektrizujejo, dirnila nas je tudi „Hrvaticam“, samospev sè zborom prav prijetno, izvzemši neke prehode, ki se nijsko mogli popeti do svoje veljave. En Bog, en Zajec. To isto, velja, dasi v nižji stopinji, o Zajčevih, Nočnih stražarjih. Ta pesen, akopram nij težka, je vendar nekoliko kočljiva. — Z „balado“ Thalbergovo žela je znana virtuozinja na glasoviru, gospica Erbova, zasluzeno priznanje od strani v glasbi — izobraženega občinstva, ki je pa bilo v velikej manjšini. — Maškova „Pri zibelki“, vzor pesenske milobe, se je res tako pela, da bi nas bila v sen zazibala. To se pravi skladatelja tolmačiti! Sicer so pa to pesen vserod, po vseh koncertih in besedah na Goriškem uže tako „zlatrali“, da smo se kar čudili zaslavlji jo zopet. „Ogni bel ballo stufa“. Dopadalo pa je, da so se nekateri akordi, katere je „Glasbena matica“ v svojej izdavi Mašku — popravila, recte: popačila — kakor trde naši glasbeniki — (to je pasus: „čuješ, kar angelci tebi poj?“) nekoliko bolj človeški glasili. — „Domovini“, samospev sè zborom (ime skladateljevo je baje zbog prevelike njega skromnosti v programu izostalo), ne kaže slabega okusa skladateljevega, in ko bi tega preklicanega „ut desint vires . . .“ ne bilo, postal bi gorostasen meteor na slovanskem glasbenem obzorju. S to pesnijo je nastopila za Gorico nova moč, gospa Ferfilova. Občudovali smo njen krepki, doneči glas, posebno so nas bajili srednji in nizki glasovi. Goriška čitalnica sme biti ponosna, da more tako moč svojo zvati.

Igra „Županova Micika“ nij ravno nova. Igralci in igralke so storili svojo dolžnost, a „Micika“ nas je prav prijetno iznenadila. Znala je svojo nalogu brez opotekanja na izuster se v njo v resnici utelovila, vrh tega je bila njena beseda blagglasna in pravilna, v čemer bodi vsem diletantom v vzgled! Znano je, da igre mimo tega, da občinstvo kratkočasijo, imajo tudi namen, da nam kažejo lepoto našega jezika. Radi tega treba, da igralci besede pravilno izrekajo in naglašajo. A zoma nas je obšla, ko jame g. „župan“, ki

o drugih češkarijah, razen slovenščine, neči vedeti, strašanske slovniške „kozolce prekopicevati“, da ne omenim njegovega, izvareno nepravilnega, neslovenskega izrekanja. Sploh dotičniku nij pristojala nalog „župana“. Gospa „Podgorska“ je precej naravno igrala, kažč nemal talent za dramatiko, a tudi njen jezik nij bil prost slovniških hib. G. „Windberg“ bi bil prav lehko opustil kranjsko na-rečje. G. „Süssheim“, da-si nekoliko affekiran, nam je dopadal. Konec druzega dejanja je mati narava nekoliko trpela. O „Glažku“ smo se boljega nadejali; star igralec, in nam je pri drugih veseloigrah veliko bolje ugajal. Anžeta je bil pregostobeseden, često je zabrusil v dijalektu kako nepotrebno, ki je v igri nij; tudi nekoliko presurov je bil. Slabi prevod znane koroške „o dirndlein tief unt' im thal“, ki jo je „Miciki“ pel, bi se bil izvrstno dal namestiti s kako pošteno domačo fantovsko. Podoknica, ki so jo štirje kmetski fantje, po Anžetu najeti, zapeli „Miciki“, nas je ganila. A peta je tudi bila jako naravno: čutilo se je iz petja, da so vsled ponočevanja jako utrujeni. Sploh so se pa igralci preveč zanašali na soufflerja. Naši diletantje pa tudi sploh mislijo, da, ker je vselej igri predmet po večjem vzet iz navadnega družinskega življenja, nij je lažje reči, nežo nastop v takej igri. A uže Horacij je opazil glede tega:

Creditur, ex medio quia res arcessit, habere
Sudoris minimum; sed habet comoedia tanto
Plus oneris, quanto veniae minus —

Da je občinstvo z včerajšnjim večerom bilo v obče zadovoljno, za to gre v prvej vrsti hvala mnogo se trudečemu pevovodji g. Hribarju in marljivemu regisseurju g. Vodopivecu. Sporadično se je sicer čula želja, da bi repertoire pesnij bil mnogovrstnejši; a dotičniki ne vedo, koliko požrtvovalnosti pevovodjo stane, predno pevce k skupnej poskušnji privabi, recte pritira, za silo je pa — vse dobro. Na svetu je uže tako, da nihče vsem ne more ustreči, v čemer nas potrjuje uže stara basen „o malinarji in njegovem oslu“; a pri tem nas tolaži Weberjev izrek v „Demokritu“: „allgemeines lob ist in der regel das patent der mittelmässigkeit“.

H koncu priporočam za besede goriškega Poljanca vzor, ki nam ga je tako mojsterski izolikal v svojih „Spominih s poto“ („Zvon“, l. 1877, 19 in 21). Kaka poštena narodna pesen bi ne bila na nepravem mestu v narod-

nej čitalnici. V resnici je obžalovanja vredno, da se v našej čitalnici še nikoli nij slišala nobena domačinka. Pri Nemcih vidimo to pri vsakej večej produkciji. Take pesni posluša ljudstvo v vidnem genotji, ker hitro začuti, da je to cvet iz domačega vrta, da je nekaj njegovega. Pri drugih skladbah, malo ali nič melodijoznih, ki imajo svojo moč in vrednost v akordih in ki zanimajo samo poslušalca, izobraženega v glasbi, ostaje popolnem hladno. Pogostoma sem celo opazil, da samih pevcev taka pesen nij ogrela. Dostikrat bi človek sodil, da oni sami nijso razumeli ne pesnika, ne skladatelja.“ Tako piše naš Poljanec, in mi se popolnem zlagamo z njim. —

Domače stvari.

— (Sokolski večer) bodo v soboto 30. marca v prostorijah ljubljanske čitalniške restavracije v slovo odpotuočemu učitelju telovadbe „Sokolove“, gosp. Josipu Hanušu. Program je: 1. Mendelsohn. Ouvertura „Prichod s tujine“. 2. Strauss. „Živenje je pač lepo“. Valcer. 3. A. N. Nedved. „Pozdrav“. Mali zbor. 4. Zajc. „Večer na Savi“. 5. Strauss. „Snežne zvezdice“. Polka française. 6. V. Valenta. „Sirota“. Četverospev. 7. Titl. Serenada za čelo in flavto. 8. B. Miran. „Sreča, poezija in Preširen“. Predavanje. 9. Zajc. Ouverture „Graničari“. 10. Ziehrer. „Dunajske“. Valcer. 11. J. Dürrer. „Domovina“. Mali zbor. 12. Gumbert. „Proseči otrok“. Pesen za rogo. 13. Pražak. „Pražski pamatni listy“. Potpourri. 14. Kreutzer. „O poznej uri“. Četverospev. 15. Zajc. „Nočni stražarji“. 16. Suppē. „Popotnica hudičeva“. Muzikalni del zabave oskrbi vojaška godba pešpolka nadvojvode Leopolda Št. 53 pod osobnim vodstvom svojega kapelnika gospoda Czanskega. Začetek je ob 8. uri. Vstop za osobo 20 kr. Sokoli so prosti.

— (Ljubljanski nemškutarji) imajo v kazini 28. t. m. zvečer ob 8. uri shod svojega političnega društva; sklepali bodo o prihodnjih občinskih volitvah za ljubljansko mesto — opomin, da je tudi nam narodnjakom treba organizirati se.

— (Odbor kmetijske družbe kranjske) naznana, da je g. Schollmajer, ki se nekamo v Rumunijo preseli, odložil upravo družbinega poskusnega vrta, katero je začasno prevzel g. P. Skalé.

— (Sneg), ki je pri nas zapal v nedeljo in ponedeljek, kopnel je tudi včeraj v

enkrat prikvartal 45 kopejk, pa jih je dal za žemlje, da so jih s tovarisi pojedli itd. Hišnemu gospodarju na Razježnej ulici, kjer je stanoval, je bil na dolgu uže 40 rubljev, a ko je videl, da nij denarja od nikoder, posal mu je listek z napisom: „Dolžim vam 40 rubljev, a zastavim svoje reči“. Šel je na to od doma k svojemu tovarišu. Toda, ko se je vrnil, ga gospodar nij več pustil noter in mu nij dal iz sobe njegovih rečij. Primoran je bil nočevati na ulici v jesenskem hladu.

To noč sta dva berača našla Nekrasova, sedečega na stopnicah nekega skladbišča ter sta ga vedla v malo hišico, kjer je našel reveže, žene in otroke. Da bi si ogrel otrpnene ude, mu dajo siromaki pol kozarca vina in neka starka mu postelje postelj in podloži pod glavo blazino. Ko se drugi dan izbudi, uže nij v sobi nikoga, razven skrbne starke. Ta ga poprosi, da naj napiše spričilo (Attestat) in za to delo je dobil Nekrasov 15 kopejk.

S tem denarjem se je pogovarjal nasled-

nje dni pokojni pesnik in šel živet v svetu. — Ne dolgo potem je dobil on stanovanje na Malej Ohti. Izdrževal se je s podukom, korekturo in slovstvenim trudom; dajal je tiskat svoj duševni plod po časopisih za prav pičlo plačo, sestavljal je pa tudi kuplete pri Aleksandrinskem gledišču. Naj omenimo, da je mej njegovimi učenci bil tudi M. T. Loris Melikov, o katerem smo toliko slišali s kavkaškega bojišča.

Še pred vstopom na vseučilišče je Nekrasov zložil pesen „Misel“, ki je bila tiskana v „Sinu Otečestva“ leta 1838, vendar pravo delovanje na polji slovstva spada v poznejo dobo.

Denarja mu tudi sedaj nij ostajalo. Stanoval je s prijateljem Glušickim, in včasih sta z malo groši živila po več dñi. Zbirala se je takrat vseučiliščna mladina v veselih družbah, in tu so se mešali visoki in nizki, revni in bogati. Revni dijak z nekolikimi kopejkami se nij smel samo bližati plemenitim, ampak,

če je bil posebnega talenta, zgovoren in veselga značaja, imel je mej njimi včasih prvo besedo. Nenadoma se je nahajal naš mladenič iz dežele mej takimi krogi tovarišev na veselicah, in se seznanil z življenjem in travom ljudij višjih stanov, kateri bi bili brez tega ostali znani njemu samemu po sluhih. Premisljeval je Nekrasov po enej strani to veselja polno življenje premožnih, po drugoj pa težko stanje Petrogradskih delavcev, od vodonaosa do ubogega uradnika, od rokodelca do dñinarja. Videl je pesnik zraven revščine — pri tleh ali pa pod strešino, kjer se ona gnezdi — lenobo in siti egoizem. Primerjal je tudi svoje življenje. Mej tem, ko njemu nedostaja kosca kruha, hlepe bogataši po sladnostih, kakor jim veleva srce. Ta kontrast in vtiči ti vtisi, zvezani s prejšnjimi, prinešenimi s kmetov, so določili bodoči značaj njegove poezije. Ne solze, temuč žolč je kipel na srce mladeniču in razvijali so se v njem začetki prihodnjih satir. (Konec prih.)

solnčnej gorkoti naglo. Še dva dni tako gorka, kakor je bil včerajšnji, in po njem bi bilo.

— (Umril) je 19. t. m. v Celovci c. kr. deželne sodnije svetovalec Eduard Preschern, kakor čujemo: daljen sorodnik našega neumrlega pesnika Preširna.

— (Požar.) Fabrika za vinski kamen g. Windspacha in comp. v Gorici je po noči od 20. na 21. zgorela. Škode je 31.000 gld.

Razne vesti.

* (V Bosni) je po šemativmu, ki je 1877 v Mostaru izšel, 138.492 katoličanov, v Hercegovini je 47.180 kat. Po samostanah je 84 redovnikov in po župah službojočih 110.

* (Mali tatovi.) Dva bankirja v Nancy-ji, Huel in Demange, sta ubegnila. Pasiv sta puštila dva milijona frankov.

* (Velika goljufica in otrupljewalka.) Pred dunajskimi porotniki se je celi pretečeni teden vršila dolga sodnijska obravnavna zoper neko gospo Simère, prevejano goljufico in hudodelko. Ona se je pečala s posredovanjem pri možtvih in je od moških, katerim je obetala bogate neveste prekrbeti, menjice jemala in denarne provizije. Tako si je dala od necega grofa Pompeja Coroninija, ki ima na Goriškem graščino a na Dunaji živi, menjic za nad 100.000 gld. podpisati in jih je hotela od njega iztožiti. Da bi jej to lažje šlo, dala mu je strupa piti, da bi bil znored. Tudi nekej dekli je dala strupa piti, da je v omedlevico pala in je potem sleparica mogla deklina gospodarja okrasti. Cela pravda je pokazala premišljeno spridenost in grdo lakomnost nech višnjemestnih krogov. Simère je bila obsojena na 15 let ječe. Učenjakom naše uradne „Laib. Zeitung“ in butlja „Laibacher Tagblatt“ pa, kateri pri vsacem pijanskem poboji na Gorenjskem, jadikujejo o spridenosti našega slovenskega prebivalstva po Kranjskem, priporočamo študij te pravde in nemških značajev, ki se iz nje lesketajo. Gotovo bosta drugekrati primere delala in bosta pravičnejša.

Giesshübllica — „najčistejša alkalična kiselica“ — je najbolj primerna in najbolj priporočljiva piča dijalbetikom, ker ona zgori ne gasi uže mučno žeje, ako jo tudi prav malo užiješ, nego ima tudi prav obilno alkalijs, katere so se uže

od nekdaj rabile za specifično zdravilo proti diabetu. Giesshübllica tedaj po Oppolzeru združuje prijetnost piča z delovanjem zdravila in obe te svojstvi zjednoteni, dali sta jez tako važno nalogo v zdravljenju diabeta.

svala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castelnau, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih nob, se raspečljava na posebno zahtevanje zastenjencev.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. julij 1852.

Revalesciere Du Barry v mnogih situacijah nadandi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalini in obistnih boleznih in t. d. pri kazenu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v živini cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji it. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član njenega učenih družev.

Wincchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne in nevarnostne prikazne, trebušnih bolezni, zaprtja, solne čutnice in vodenico. Prepričam sem se sam gledé asega zdravila, ter vas topio vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelinik, 96. počka.

Izkazana tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesciere du Barry zdravilnega, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je v sledi rabe Vaše Revalesciere du Barry pomama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelinik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868. Vaša Revalesciere ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let nudile.

(Gospa) Armande Prevost, posestnica.

Revalesciere je 4krat tečnošča, nogo meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat ved na tem, ko pri zdravilih.

V plohaštih puščah po sei funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold.

Revalesciere-Biscuiton v puščah in Revalesciere-Chocolaté v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 3 gld. 50 kr., 48 tas 6 gld. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaju, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrinjari in spricanjih trgovinah; tudi razpoložja duščaka hila na vse kraje po poštnih paketuščah ali pošzetjih. V Ljubljani Ed. Maier, J. S. voda, kakor pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prošku, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Trstu pri lekarju Aljinoviču, v Triestu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeriju P. Rocca v J. Hirschnu, v Zadru pri Andreoviču. (177)

Dunajska borza 27 marca. (Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. doig v bankovcih	61	gld.	90
Enotni drž. doig v srebru	65	"	80
Zlata renta	73	"	80
1860 drž. posojilo	111	"	
Akcije narodne banke	794	"	
Kreditne akcije	229	"	50
London	120	"	20
Napol.	9	"	61
C. kr. cekini	5	"	65
Srebro	105	"	50
Državne marke	59	"	10

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme orjaške pese, franc. večne detelje in raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani,
v gledaliških ulicah št. 1.

(97—1)
Vina v buteljah,
Prosekovec in Refošek, najbolje vrste,
se dobodo (95—2)
„pri belem volku“.

sem bolnim moč in zdravje brez lek
in brez stroškov po izvrstni

Revalesciere du Barry

v Ljubljanskih.

30 let nje je nij bolezni, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, daje prane, i na jetrah; žlez naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepraviljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatežilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo sumenje v ušehih, slabosti in blevanje pri nosečih, tečnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje njo dojnidino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval

al zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spr

Tuji.

26. marca:

Evropa: Jelouscheg iz Bištice.

Pri Slonu: Goldberg iz Dunaja. — Kösler iz Trebiža. — Goldbaum iz Dunaja.

Pri Maliču: Ribano iz Dunaja. — Syz iz Grada. — Neumayer iz Dunaja.

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80—5)
v Ljubljani,

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Solidno, v ceno, promptno!

Jos. Kolenčeva
prodajalnica perila, trakov in
cvetlic

(„zum Strauss“, Kirchgasse, Theatergebäude)

v Ptaju,
priporoča bogato zalogo

solidnega perila za gospode in gospe,
platna, črnega in barvanega svilnatega blaga,
baršunov, podložnine, ozaljškov, itd.
po najnižjih tovarnskih cenah.

**Tudi cerkvene paramente točno
oskrbujem in popravljam.** (91)

Solidno, v ceno, promptno!

Solidno, v ceno, promptno!

Solidno, v ceno, promptno!

Trganje in revmatizem,

njiju mrtvice in druge notranje in vnanje bolezni, katere so do zdaj imeli za neizlečljive.

Bolezni nove ali uže zastaranje, ter celo tako, za katere misliti nij bilo, da bi se moglo proti njim uporabljati zdravilo, s katerim se pridobove zopet dragoceno zdravje, ozdravljamo in lečimo: stare bolečine, notranje in vnanje in take, ki so po vsem telesu ali samo na nekaterih udih.

Izdelovalcu Moessingerjevih zdravil je stalo mnogo truda, predno se mu je posrečilo po novem lečilnem načinu nabiranja (shrustavanja), ki so bila uže trda, popolnem omrežju ter jih razdeliti, vsled česar more člen, ali bolje kitica, zopet zavzeti prejšnji položaj in cirkulacija krvi iti rednim potem. Nadalje ozivlja in krepi one nezdravne telesne dele, ki so bili prej upognjeni ali neprigibni, dale, celo take, ki se bili popolnem otrpeni. Najuhiše trganje po glavi, da-si zastarel, odpravljaj v jednem hipu, a prezelo je v 3 dneh.

Ta zdravila se po nemajmo zamenjavati s takimi, katera ponujajo razni goljufivi mazači, katerih sleparijo pa le prepoznavajo ljudje. Najboljši dokaz o dobrosti mojih zdravil je ta, da celo takov, ki je nad svojim ozdravljenjem obupal, uže drugi dan čuti nekovo olajšanje, in to slaboten kakor trden človek.

Zdravila mogo rabiti starcev in detetu, a tudi oni, ki so bili seboj napokal po prehlajenju, padcu, nezdravem stanovanju, pokvarjenem želodcu, ali po prenapetji živcev itd. Meni nij treba praviti, ako se uže prej kaj lečilo z znojenjem, kitovim oljem, petrolejem, kopanjem, gretjem ali na kakov drugi način, nego prosim, da mi se samo na kratko popiše bolezni in nje stopnja. Dopsujemo slovenski. Stanovanje naj se natancno naznani. (52—1)

L. G. Moessinger v Frankobrodru ob M.

Razven sledenih svedočil imamo za dokaz ob izvrstnem uspehu zdravljenja mnogo sto zahvalnih pisem, katera izvirna dajemo radi na ogled.

4121. **Nagy Halmagy.** (Ogerska) dne 23. jan. 1877. Gospod L. G. Moessinger! Zdravila za protein sem prejel ter z najboljim uspehom rabil, zato je vse Vam prisreno zahvaljujem na Vašej dobrosti, da ste me neprjetnega bolehanja osvobodili. Uže 4 leta sem budó trpel za proteinom, a me nij mogel nobeden zdravnik izlečiti. Mnogokaj sem rabil, mej drugim zlepne toplice, mazila itd., samo lekarinci sem placal 200 gld. av. v. a vse je bilo zamahn. Hyala Vam todaj bodi na meni izkazane dobrosto in Bog Vas obrani mnogo let. S poštovanjem se bilježim: Karel Engel.

3118. Za mojo soproga poslana zdravila smo uporabili in so izkazala za vespečna. Medeser u. p. Szekly, Kereszter, (Erdely). Szabo Mosecs.

3119. **Nagy Fazony,** pri Veszprem, Ogerska. Vaša zdravila so se izkazala vespečnimi, kriva nogu, ki se bila uže do celo skrila, raztegnila se je zopet toliko, da more moja žena z njo dotikati se tāl. **Piroš József.**

Svarilo. Mnogi srečni uspehi, kateri imajo zaznamovati Moessingerjeva zdravila za trganje in revmatizem, bili so povod mnogim ponarejanjem in steponjenjem. Osobito naj bi občinstvo varalo kolikor opozorjujemo na to, da je sestavljanje Moessingerjevih zdravil za trganje in revmatizem tajnost ter da se mogu ona jedino v eni lekarji dobiti, katero jaz imenujem. Garancijo, da si kupil prava, vesposna Moessingerjeva zdravila proti trganju in revmatizmu, moreš imeti le tedaj, ako si jih jedino sumo ovim potem naročil.